

Το αγιογραφικό έργο του Νεόφυτου Νικόλα Ζωγράφου

Πολιτισμός / Αγιογραφία

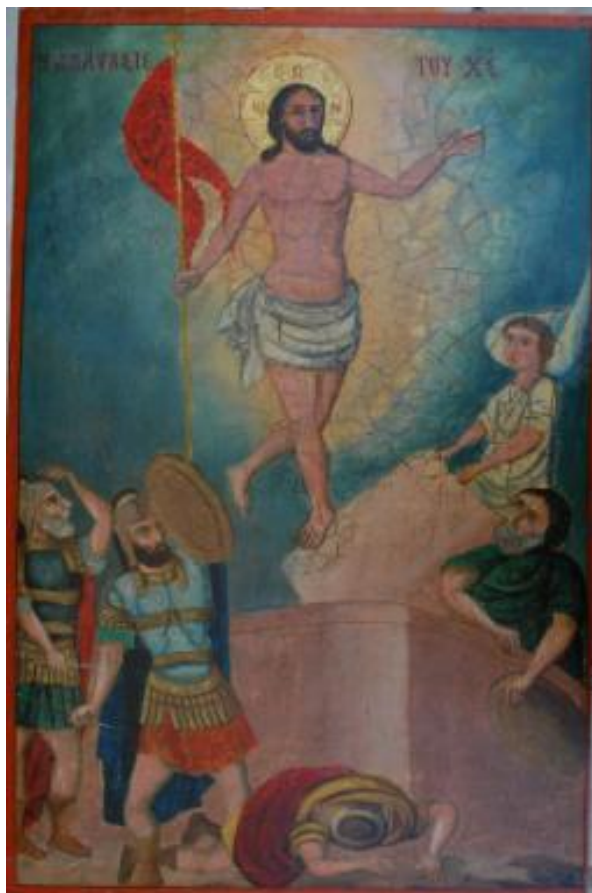
Βασίλης Βασιλείου, Θεολόγος-Καθηγητής Συμβουλευτικής & Επαγγελματικής Αγωγής



[Προηγούμενη δημοσίευση:<http://bitly.com/1PTDAIc>]

7. Το αγιογραφικό του έργο

Άοκνος αγιογράφος ο Νεόφυτος, περιοδεύει σε όλη σχεδόν την Κύπρο για 60 περίπου χρόνια, μέχρι τα βαθιά γεράματά του και κοσμεί τέμπλα και προσκυνητάρια τόσο για ενοριακούς ναούς όσο και για μικρά εξωκλήσια. Ακάματος ζωγράφος, συνεχίζει να αγιογραφεί σχεδόν μέχρι το τέλος της ζωής του. Δεν εγκαταλείπει την δυτικότερη αγιογραφία, ακόμα και όταν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ' πέτυχε με Συνοδική απόφαση, οι εικόνες που τοποθετούνται στους ναούς να είναι βασισμένες στα πρότυπα του νεοβυζαντινού ρεύματος και να έχουν εξασφαλίσει σχετική άδεια από τον οικείο επίσκοπο.



Εικ. 16 Νεόφυτος Ν. Ζωγράφος, Η Ανάστασις, 1910, ναός Αγ. Αναργύρων Αγ. Τριμιθιάς

Αν θέλαμε να διαχωρίσουμε το αγιογραφικό του έργο σε δύο περιόδους, η πρώτη αφορά την περίοδο προ της κοιμήσεως του πατέρα του, δηλαδή από το 1899 μέχρι το 1920, και η δεύτερη μετά από το θάνατο του πατέρα του, δηλαδή από το 1921 μέχρι το 1961.

Ενδεικτικά, παραθέτουμε στη συνέχεια μερικούς ναούς και παρεκκλήσια στα οποία βρίσκουμε σήμερα έργα του.

Στην **πρώτη περίοδο** συναντούμε έργα του :

- στην κοινότητα Τερσεφάνου (1899, 1903, 1905, 1907 και 1914),
- στην κοινότητα Αναφωτίας (1903),
- στο Κ. Δρύ της επαρχίας Λάρνακας (1903),
- στο Ναό Παναγίας Φανερωμένης, Λάρνακα 1907
- στην Αραδίππου (1904 και 1915),

- στο Μαζωτό (1904, 1907 και 1913),
- στα Καμπιά (1904), στον Κάτω Δρυ (1905),
- στη Δερύνεια (1905 και 1915),
- στο Παραλίμνι (1905 και 1915),
- στη Σωτήρα (1905), στο Λιοπέτρι (1906),
- στα Στροβίλια Άχνας (1910 και 1917),
- στην Ιερά Βασιλική και Σταυροπηγιακή Μονή Αποστόλου Βαρνάβα (1911, 1913, 1914 και 1915),
- στο Φτερικούδι (1912, 1914 και 1915),
- στην Αγία Τριάδα Ριζοκαρπάσου (1912 και 1913),
- στον Άγιο Συνέσιο Ριζοκαρπάσου,
- στην κοινότητα Καμπιών της επαρχίας Μόρφου (1915),
- στην Αλαμινό (1917) και
- στην Άχνα (1917).
- στην Αγ. Μαρίνα Αναλυόντας (1903, 1906)
- στην Ψημολόφου 1905
- στους Αγ Τριμιθιάς (1910)
- στον Αγ. Θεράπωντα Λυθροδόνας (1905, 1906, 1910) και αλλού.

Στη **δεύτερη περίοδο** της δραστηριότητάς του ως αγιογράφος, δηλ. μεταξύ των ετών 1920-1961, συναντούμε έργα του:

- στο Ναό Παναγίας Φανερωμένης, Λάρνακα (1921, 1922, 1934)
- στα Λεύκαρα (1921, 1931, 1932 και 1940),
- στην Αραδίππου (1922, 1924, 1932, 1935, 1942-44, 1946-48, 1951, 1956 και 1960),
- στην Αλαμινό (1927, 1929, 1941 και 1947),
- στην κοινότητα Ψεματισμένου (1929),

στον Ιερό Ναό Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου Λάρνακος (1930, 1935, 1939, 1942, 1946-47, 1952 και 1954),
στην κοινότητα Κάτω Δρυ (1933),
Δερύνεια (1933),
στον Ιερό Ναό Τιμίου Προδρόμου Λάρνακος (1935, 1936 και 1939),
-στην κοινότητα Τερσεφάνου (1937, 1940, 1941, 1944-49, και 1951-54),
-στον Ιερό Ναό Παναγίας Χρυσοπολιτίσσης Λάρνακας (1948),
-στον Μητροπολιτικό Ναό του Σωτήρος Λάρνακας (1951),
-στην Ιερά Βασιλική και Σταυροπηγιακή Μονή Παναγίας του Κύκκου (1953 και 1958)
-στην Ιερά Βασιλική και Σταυροπηγιακή Μονή Αποστόλου Βαρνάβα (1958) και αλλού.

8. Το ζωγραφικό έργο Νεόφυτου Ζωγράφου

Πέρα από την αγιογραφία εκτελεί και έργα εθνικού ή κοινωνικού χαρακτήρα τα οποία του παραγγέλλουν ιδιώτες ή Σωματεία.



Εικ. 17 Νεόφυτος Ν. Ζωγράφος, Το όραμα της Σκλάβας Κύπρου, με πρότυπο το σχέδιο του ζωγράφου, Ι. Κισσονέργη, Εθνικόφρονα Σωματεία Εθνικός, Τερσεφάνου .

Με πρότυπο το σχέδιο του γνωστού καλλιτέχνη-ζωγράφου, Ι. Κισσονέργη (σχέδιο με σινική μελάνη σε χαρτί 43Χ47 εκ., συλλογή Παγκύπριου Γυμνάσιου[7]

Λευκωσία,) ο Νεόφυτος ζωγραφίζει ένα μεγάλο σε διαστάσεις έργο με τίτλο *ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΑΣ ΚΥΠΡΟΥ*.(έργον Κύπριου Ζωγράφου).(εικ. 17) Ένα έργο που εκφράζει την περίοδο αυτή, με έντονο το συμβολικό και αγωνιστικό χαρακτήρα, τους πόθους του κυπριακού ελληνισμού για ένωση με την Ελλάδα. Το έργο αυτό έγινε κατά παραγγελία των Εθnikοφρόνων σωματείων Τερσεφάνου και φυλάσσεται σήμερα στο σύλλογο *ΕΘΝΙΚΟΣ* Τερσεφάνου. Ένα έργο που πρέπει να φτιάχτηκε σίγουρα από τον Ζωγράφο μετά το 1948 και φανερώνει ακόμη περισσότερο τους επαναστατικούς πόθους και την επιθυμία του αλύτρωτου κυπριακού λαού για ελευθερία από τον αγγλικό ζυγό. Η έναρξη του ένοπλου αγώνα της ΕΟΚΑ πλησιάζει. Αισθήματα τα οποία εκφράζονται έντονα μέσα από τον χρωστήρα των λαϊκών ζωγράφων που χρησιμοποιούνται διττώς, για την ικανοποίηση τω θρησκευτικών τους αναγκών αλλά και των πόθων για ανεξαρτησία. Ακόμα ένα παρόμοιο έργο έχει γίνει και στο χωριό Αναφωτία της Λάρνακας.

[Συνεχίζεται]

[5] Ι. Τσικνόπουλος, *Ο Άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος και η Ιερά αυτού μονή, 1955*

[6] Αριστείδου Βικέτου, “ Το πέρασμα του αγιογράφου Θεοφάνους του Κρητός από την Κύπρο” . Πηγή: <http://blogs.sch.gr/kantonopou/2010/06/23/>. Ανακτήθηκε στις 24/9/15

[7] Γεώργιος Ν. Χατζηκωστής, Έργα Τέχνης στο Παγκύπριο Γυμνάσιο, Λευκωσία 1992, σελ. 14

<http://bitly.com/24lejgq>